

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

Затверджено на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку.

Протокол № 7 від 22 січня 2016 р.

**Програма
навчальної дисципліни
«Складання фінансової звітності за
міжнародними стандартами та її аналіз»
для студентів усіх освітніх програм
(крім програми бухгалтерський облік в управлінні
суб'єктами господарювання)**

Укладач: к.е.н., доцент Пасенко Наталія Сергіївна

Відповідальний за випуск
зав. каф. **Пилипенко А. А.**

ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

Вступ

Процеси економічної інтеграції у світовий простір та інтернаціоналізація економіки призвели до необхідності гармонізувати систему обліку та складання звітності з вимогами міжнародних стандартів. Це буде сприяти формуванню привабливого інвестиційного клімату в країні та прискорить інтеграційні процеси в економічних відносинах. На сьогоднішній день провідні компанії світу та значна кількість національних підприємств здійснюють ведення обліку та складають фінансову звітність з використанням міжнародних стандартів. Саме тому адміністративний персонал повинен опанувати основи ведення обліку за міжнародними стандартами, вміти складати на цій основі фінансову звітність та детально аналізувати наведену інформацію для прийняття виважених управлінських рішень.

Навчальна дисципліна "Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та її аналіз" надає магістрам необлікових спеціальностей усвідомлення світового досвіду формування інформації у фінансових звітах та формування професійних суджень щодо аналізу діяльності компанії та прийняття рішень з подальшої поведінки в нестандартних ситуаціях.

Навчальна дисципліна "Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та її аналіз" належить до циклу навчальних дисциплін вільного вибору підготовки магістрів за необліковою спеціальністю всіх магістерських програм підготовки.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування компетентностей щодо виконання професійних обов'язків топ-менеджерів в умовах глобалізації завдяки ознайомленню з вимогами міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності, основам ведення обліку за міжнародними стандартами, опануванні методикою трансформації фінансової звітності, складеної за НП(С)БО, у звітність за МСФЗ та аналізуванні представленої інформації з наданням рекомендацій щодо подальшого управління.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

вивчення вимог міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності;

систематизація набутих знань щодо формування системи обліку на підприємстві;

забезпечення засвоєння методичних підходів та практичних прийомів щодо складання фінансової звітності за міжнародними стандартами;

формування вмінь інтерпретувати й використовувати інформацію звітності для прийняття управлінських рішень.

Об'єктом навчальної дисципліни є система організація обліку та складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та її аналіз.

Предметом навчальної дисципліни є особливості організації та ведення обліку й складання фінансової звітності підприємств за міжнародними стандартами та її аналіз.

Пререквізити: вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, маючи знання базових принципів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

законодавчо-нормативні документи, які регламентують ведення обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

особливості обліку активів, зобов'язань, капіталу, доходів, витрат і фінансових результатів за міжнародними стандартами обліку;

особливості складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та побудови робочих трансформаційних таблиць;

особливості проведення аналізу фінансової звітності за міжнародними стандартами;

вміти:

застосовувати у практичній діяльності законодавчі та нормативні матеріали щодо ведення обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

вирішувати завдання різних видів складності (стереотипних, діагностичних та евристичних) щодо особливостей обліку активів, зобов'язань та капіталу за міжнародними стандартами обліку та звітності;

складати та аналізувати фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ);

відобразити всі необхідні розкриття до фінансової звітності за вимогами МСФЗ.

У процесі викладання навчальної дисципліни основну увагу приділяють оволодінню студентами професійними компетентностями, що наведені в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

**Професійні компетентності, які отримують студенти
після вивчення навчальної дисципліни**

Назва компетентності	Складові компетентності
1	2
Здатність складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, застосування методики трансформації фінансової звітності, складеної за національними стандартами, у звітність за міжнародними стандартами та інтерпретація й використання інформації, наведеної у фінансовій звітності, для прийняття управлінських рішень	Засвоєння загальних принципів підготовки фінансових звітів за МСФЗ до визнання, оцінки та подання статей (елементів фінансових звітів)
	Здатність складати баланс підприємства, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності
	Здатність складати Звіт про фінансові результати, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності
	Здатність складати Звіт про рух грошових коштів за прямим і непрямим методом, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності
	Здатність складати Звіт про зміни у власному капіталі, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності
	Здатність складати фінансову звітність за сегментами та консолідовану фінансову звітність підприємства
	Здатність відобразити в обліку господарські процеси, операції, ситуації, що виникають в процесі ведення обліку за МСФЗ
	Здатність формувати облікову політику з урахуванням вимог міжнародних стандартів та застосування методики трансформації фінансової звітності, складеної за національними стандартами, у звітність за міжнародними стандартами
	Здатність інтерпретувати й використовувати інформацію, наведену у фінансовій звітності, для прийняття управлінських рішень

Структуру складових професійних компетентностей та їх формування відповідно до Національної рамки кваліфікацій України наведено в табл. 1.2.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин (5 кредитів ЄКТС). Форма підсумкового контролю – залік.

Таблиця 1.2

**Структура складових частин професійних компетентностей із навчальної дисципліни
"Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та її аналіз"
за Національною рамкою кваліфікацій України**

Складові частини компетентності, яку формують у межах теми	Пререквізити	Знання	Уміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ					
Засвоєння загальних принципів ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	Сутність МСФЗ, їх класифікація. Процедура розроблення МСФЗ. Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиці обліку. Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО	Знання сутності МСФЗ, їх класифікація, сфера їх застосування	Порівнювати МСФЗ, US GAAP та П(С)БО	Презентувати результати опрацювання нормативно-законодавчих актів щодо ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	Відповідальність за порушення нормативно-законодавчих актів щодо ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами
Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів					
Визначення особливостей складання фінансової звітності за міжнародними стандартами -	Призначення та склад фінансової звітності. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах	Знання складу фінансової звітності за міжнародними стандартами.	Складати фінансову звітність за МСФЗ	Презентувати результати особливостей складання фінансової звітності за МСФЗ	Відповідальність за правильність визнання особливостей складання фінансової звітності за МСФЗ

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)					
Здатність скласти баланс підприємства, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності	Призначення балансу і його структура, елементи балансу. Особливості складання балансу за МСФЗ. Визначення, оцінка та класифікація активів та пасивів балансу. Розкриття окремих статей балансу в примітках	Знання технології складання балансу та приміток до нього	Скласти баланс (звіт про фінансовий стан) та примітки до нього	Презентувати результати складання балансу (звіту про фінансовий стан) та приміток до нього	Відповідальність за правильність визнання складання балансу (звіту про фінансовий стан)
Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)					
Здатність скласти звіт про прибутки та збитки підприємства, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності	Елементи звіту, їх визнання та оцінка. Визнання доходу, витрат, прибутку у звіті. Структура звіту, його формати і мінімальний обсяг інформації за вимогами МСФЗ та НП(С)БО. Методи подання звіту. Розрахунок показників прибутку (збитку) на акцію. Розкриття окремих статей звіту у примітках до звітності -	Знання технології складання звіту про прибутки та збитки та приміток до нього	Скласти звіт про прибутки та збитки та примітки до нього	Презентувати результати складання звіту про прибутки та збитки (звіт про фінансові результати) та приміток до нього	Відповідальність за правильність визнання складання звіту про прибутки та збитки (звіт про фінансові результати)

Продовження табл. 1.2

1	2	3	4	5	6
Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі					
Здатність скласти звіт про зміни у власному капіталі підприємства, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності	Призначення звіту про зміни у власному капіталі. Елементи звіту, їх визнання та оцінка. Складові власного капіталу. Розкриття інформації у примітках до звіту про зміни у власному капіталі	Знання технології складання звіту про зміни у власному капіталі та приміток до нього	Скласти звіт про зміни у власному капіталі та примітки до нього	Презентувати результати складання звіту про зміни у власному капіталі та приміток до нього	Відповідальність за правильність визнання складання звіту про зміни у власному капіталі
Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів					
Здатність скласти звіт про рух грошових коштів підприємства, розкривати окремі його статті у примітках до фінансової звітності	Призначення звіту та його структура. Методи визначення руху грошових коштів. Формат і структура звіту про рух грошових коштів. Особливості відображення окремих грошових потоків. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності	Знання технології складання звіту про рух грошових коштів та приміток до нього	Скласти звіт про рух грошових коштів та примітки до нього	Презентувати результати складання звіту рух грошових коштів та приміток до нього	Відповідальність за правильність визнання складання звіту про рух грошових коштів

Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності					
Здатність складати фінансову звітність за сегментами та консолідовану фінансову звітність підприємства	Визначення сегментів та їх види. Розкриття сегментної інформації. Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності. Принципи її підготовки. Обов'язки материнської компанії. Основні і косметичні коригування. Складання консолідованого балансу. Необхідні розрахунки для складання консолідованого балансу. Складання консолідованого звіту про прибутки і збитки, звіту про зміни власного капіталу, звіту про рух грошових коштів. Розкриття інформації про консолідацію фінансових звітів.	Знання технології складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Складати фінансову звітність за сегментами та консолідовану фінансову звітність	Презентувати результати складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Відповідальність за правильність визнання складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Формування облікової політики підприємства та виправлення помилок у фінансових звітах					
Здатність формувати облікову політику та складати трансформаційну таблицю за МСФЗ	Структура облікової політики. Етапи облікового циклу. Відображення в обліку та звітності змін в обліковій політиці та змін в облікових цінах. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ. Інформація, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ	Знати порядок формування облікової політики, особливості відображення в обліку і звітності змін в обліковій політиці, послідовність роботи з трансформаційною таблицею, інформацію, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ	Уміти формувати облікову політику підприємства за міжнародними стандартами та запровадити зміни до неї	Презентувати результати формування облікової політики підприємства, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності	Відповідальність за правильність формування облікової політики підприємства відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності
Тема 9. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами					
Здатність інтерпретувати й використовувати інформацію, наведену у фінансовій звітності, для прийняття управлінських рішень	Основні напрями та показники аналізу балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про прибутки та збитки, звіту про зміни у власному капіталі, звіту про рух грошових коштів.	Знати основні показники аналізу всіх форм фінансової звітності	Аналізувати всі форми фінансової звітності та надавати рекомендації підприємству щодо подальшої діяльності	Презентувати результати проведеного аналізу всіх форм фінансової звітності та наданих рекомендацій підприємству щодо подальшої діяльності	Відповідальність за правильність проведення аналізу фінансової звітності та надання рекомендацій щодо подальшої діяльності

1	2	3	4	5	6
Тема 10. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ					
Здатність використувати інформацію, наведену у фінансовій звітності, для прийняття управлінських рішень	Нормативна база щодо процесу переходу на МСФЗ. Вибір облікової політики суб'єкта господарювання. Етапи переходу на МСФЗ. Етапи роботи з трансформаційною таблицею. Процедури підготовки вступного балансу та їх вплив на фінансову звітність. Практика трансформації української звітності у МСФЗ. Логіка трансформації. Перекласифікація активів. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ.	Знати нормативну базу щодо процесу переходу на МСФЗ, етапи переходу, процедури підготовки вступного балансу, логіку трансформації та перекласифікації активів, особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ.	Уміти трансформувати фінансову звітність до ведення обліку та складання звітності за МСФЗ	Презентувати результати трансформації звітності, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності	Відповідальність за правильність трансформації звітності, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Складання звітності за міжнародними стандартами звітності

Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ

1.1. Сутність МСФЗ.

Мета та шляхи гармонізації фінансової звітності. Сутність МСФЗ, їх класифікація. Організація діяльності Ради Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО). Процедури розроблення МСФЗ.

1.2. Статус МСФЗ та їх застосування.

Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиці обліку.

1.3. Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО.

Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО за критеріями: регламентація форм звітності та плану рахунків обліку; переваги, недоліки складання звітності, вимоги до них; особливості обліку відповідних активів, зобов'язань та капіталу.

Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів

2.1. Призначення та склад фінансової звітності.

Призначення фінансової звітності. Користувачі та їх інформаційні потреби. Склад та призначення компонентів фінансової звітності. Визнання її елементів.

2.2. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах.

Вимоги та припущення до інформації, наданої у фінансових звітах. Її якісні характеристики. Аналіз ступеня узагальнення інформації у фінансових звітах.

2.3. Порядок подання фінансових звітів.

Структура річної фінансової звітності. Інформація, яку подають як додатки до фінансової звітності. Визначення звітного періоду, за який надано інформацію. Взаємозв'язок інформації в різних формах фінансової звітності.

Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)

3.1. Призначення балансу та його структура.

Призначення балансу і його структура, елементи балансу. Особливості складання балансу за міжнародними стандартами звітності. Інформація, що розміщується в балансі, та її використання. Статті балансу за вимогами МСФО 1: мінімальний перелік статей, який слід відобразити при складанні балансу підприємства. Форма балансу за вимогами НП(С)БО 1.

3.2. Визначення, оцінка та класифікація активів балансу.

Актив балансу. Визначення, оцінка і класифікація активів. Особливості оцінки і відображення в балансі необоротних активів. Склад, оцінка і відображення в балансі оборотних активів.

3.3. Визначення, оцінка та класифікація пасиву балансу.

Пасив балансу. Загальна характеристика пасиву балансу. Характеристика статей власного капіталу і відображення їх у балансі. Визначення, оцінка і класифікація зобов'язань. Особливості оцінки і відображення в балансі довгострокових зобов'язань. Склад поточних зобов'язань і їх наявність у балансі.

3.4. Розкриття окремих статей балансу у примітках до звітності.

Розкриття окремих статей балансу в примітках до фінансової звітності.

Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)

4.1. Призначення звіту про прибутки і збитки (про фінансові результати).

Призначення звіту про прибутки і збитки. Елементи звіту, їх визнання та оцінка. Визнання доходу і витрат у звіті про прибутки і збитки (про фінансові результати). Визначення прибутку (збитку) у звіті за вимогами НП(С)БО і МСФЗ.

4.2. Структура звіту, його формати і мінімальний об'єм інформації у звіті за вимогами МСФЗ та НП(С)БО.

Методи подання звіту: за характером витрат (економічним елементом); функції витрат (собівартості реалізації).

4.3. Розрахунок показників прибутку (збитку) на акцію.

Показники розрахунку прибутку на акцію і їхнє призначення. Методика розрахунку прибутковості акцій. Базовий прибуток на акцію. Розбавлений прибуток на акцію. Потенційно проста акція. Розрахунок розбавленого прибутку на акцію.

4.4. Розкриття окремих статей звіту про прибутки і збитки (про фінансові результати) у примітках до звітності.

Розкриття окремих статей звіту про прибутки і збитки в примітках до фінансової звітності.

Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі

5.1. Призначення звіту про зміни у власному капіталі

Призначення звіту про зміни у власному капіталі. Елементи звіту, їх визнання та оцінка.

5.2. Зміст і формати звіту про зміни у власному капіталі.

Складові власного капіталу. Приклад структури звіту про зміни у власному капіталі за вимогами МСФЗ. Перелік статей, які слід відображати у звіті про зміни у власному капіталі за вимогами МСФЗ 1 за конкретних господарських операцій. Приклад складання звіту про зміни у власному капіталі.

5.3. Розкриття інформації у примітках до звіту про зміни у власному капіталі.

Розкриття інформації в примітках до фінансових звітів. Відомості про акції і дивіденди. Розподіл частин статутного капіталу між власниками. Права, привілеї або обмеження щодо частин статутного капіталу. Зміни в складі частин власників у статутному капіталі.

Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів

6.1. Призначення звіту про рух грошових коштів та його структура. Методи визначення руху грошових коштів.

Призначення звіту про рух грошових коштів. Мета звіту про рух грошових коштів. Використання звіту про рух грошових коштів керівництвом підприємства. Використання звіту про рух грошових коштів інвесторами та кредиторами. Методичні основи і вимоги до

складання звіту про рух грошових коштів. Методи визначення руху грошових коштів операційної діяльності: прямий і непрямий.

6.2. Зміст звіту і групування грошових потоків за видами діяльності. Формат і структура звіту про рух грошових коштів.

Зміст звіту і групування грошових потоків за видами діяльності. Грошові кошти. Еквіваленти грошових коштів. Грошові потоки. Операційна діяльність і її грошові потоки. Інвестиційна діяльність і її грошові потоки. Фінансова діяльність і її грошові потоки. Класифікація надходження і вибуття грошових коштів. Формат і структура звіту про рух грошових коштів.

6.3. Особливості відображення окремих грошових потоків.

Перелік грошових потоків, які особливо відображаються в звіті про рух грошових коштів.

6.4. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності.

Розкриття інформації про рух грошових коштів в примітках до фінансової звітності. Значна сума сальдо грошових коштів і їх еквівалентів. Перелік окремих сум грошових коштів, які за вимогами МСФЗ 7 "Звіт про рух грошових коштів" слід розкривати в примітках до фінансової звітності.

Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності

7.1. Визначення сегментів та їх види. Елементи звітності та облікова політика сегмента.

Сфера застосування МСФЗ 8 "Операційні сегменти". Операційні сегменти, їх визначення та види. Компонент суб'єкта господарювання як операційний сегмент. Признаки операційного сегмента.

Звітні сегменти та критерії їх угруповання. Перелік аспектів, за якими проводиться угруповання операційних сегментів. Кількісні пороги, за яких відображається в звітності інформація про операційний сегмент. Операційні і звітні сегменти.

7.2. Розкриття сегментної інформації.

Розкриття інформації відповідно вимогам МСФЗ 8 "Операційні сегменти". Перелік інформаційних даних щодо розкриття інформації

відносно звітних сегментів. Інформація про прибуток або збиток, активи та зобов'язання. Оцінка кожної статті сегмента в звітності. Узгодження показників звітності за сегментами з іншими формами фінансової звітності. Додаткова інформація: про продукти та послуги; про географічні регіони; про основних клієнтів тощо.

7.3. Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності. Принципи підготовки консолідованої звітності.

Мета складання консолідованої фінансової звітності. Принципи підготовки консолідованої фінансової звітності. Вимоги МСФО 27 і НП(С)БО 2. Терміни, що використовуються при складанні консолідованої фінансової звітності. Обов'язки материнської компанії.

7.4. Процедура консолідації фінансових звітів.

Коригування і виключення при консолідації фінансових звітів. Основні і косметичні коригування.

Складання консолідованого балансу. Визначення власного капіталу у консолідованому балансі. Розрахунки для консолідованого балансу: чистих активів дочірнього підприємства; гудвіла; частки меншості; нерозподіленого прибутку. Приклад складання консолідованого балансу групи.

Складання консолідованого звіту про прибутки і збитки. Перелік умов, які слід враховувати при складанні консолідованого звіту про прибутки і збитки. Приклад складання консолідованого звіту про прибутки і збитки.

Складання консолідованого звіту про зміни власного капіталу. Врахування коригувань власного капіталу, розрахунків нерозподіленого прибутку при складанні консолідованого балансу та звіту про прибутки і збитки.

Складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

7.5. Розкриття інформації про консолідацію фінансових звітів.

Розкриття інформації про консолідовану фінансову звітність. Відомості про дочірні підприємства, характер відносин дочірнього і материнського підприємств, застосування різних облікових політик.

Змістовий модуль 2

Виправлення помилок та розкриття фінансової звітності за МСФЗ

Тема 8. Формування облікової політики підприємства та виправлення помилок у фінансових звітах

8.1. Сутність та визначення облікової політики.

Сутність облікової політики, її визначення та структура. Етапи облікового циклу. Приклади облікової політики.

8.2. Зміни в обліковій політиці.

Дії управлінського персоналу щодо відсутності вимог стандарту відносно облікової політики. Умови, необхідні для перегляду облікової політики. Зміни облікової політики та розкриття про це в примітках до фінансової звітності. Відображення в обліку та звітності змін в обліковій політиці та облікових цінах.

8.3. Виправлення помилок у фінансових звітах.

Види помилок. Виправлення помилок, допущених у попередніх звітних періодах. Вимоги до розкриття інформації про помилки попередніх звітних періодів.

8.4. Процес формування робочої (трансформаційної) таблиці на основі визначеної облікової політики.

Етапи роботи із трансформаційною таблицею.

Тема 9. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами

9.1. Аналіз балансу (звіту про фінансовий стан).

Основні напрями та показники аналізу балансу (звіту про фінансовий стан).

9.2. Аналіз звіту про прибутки та збитки.

Основні напрями аналізу звіту про прибутки та збитки.

9.3. Аналіз звіту про зміни у власному капіталі

Основні напрями аналізу балансу звіту про зміни у власному капіталі.

9.4. Аналіз звіту про рух грошових коштів.

Основні напрями аналізу звіту про рух грошових коштів.

Тема 10. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ

10.1. Процедури переходу на МСФЗ.

Нормативна база щодо процесу переходу на МСФЗ. Вибір облікової політики суб'єкта господарювання. Етапи переходу на МСФЗ. Процедури підготовки вступного балансу та їх вплив на фінансову звітність. Практика трансформації української звітності у МСФЗ.

10.2. Визнання та оцінка за першого застосування МСФЗ.

Логіка трансформації. Перекласифікація активів. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ.

10.3. Розкриття інформації в першій звітності за МСФЗ.

Інформація, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ.

3. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички у їх практичному застосуванні шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі: тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для виконання їх на занятті. Воно містить у собі проведення попереднього контролю за знаннями, вміннями і навичками студентів, ставлення загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, виконання завдань із їх обговоренням, вирішення контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)
1	2

<i>Змістовий модуль 1.</i> Складання звітності за міжнародними стандартами звітності	<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів
---	--

1	2
	<i>Тема 3.</i> Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)
	<i>Тема 4.</i> Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)
	<i>Тема 5.</i> Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі
	<i>Тема 6.</i> Особливості складання звіту про рух грошових коштів
	<i>Тема 7.</i> Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності Колоквіум за змістовним модулем 1
<i>Змістовий модуль 2.</i> Виправлення помилок та розкриття фінансової звітності за МСФЗ	<i>Тема 8.</i> Формування облікової політики підприємства та виправлення помилок у фінансових звітах
	<i>Тема 9.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами
	<i>Тема 10.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ Колоквіум за змістовним модулем 1

4. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання студенти виконують самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів із національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, вітчизняною та зарубіжною спеціальною обліковою літературою, статтями в періодичних виданнях з обліку. Для цього рекомендовано опрацьовувати законодавчі та нормативні акти з обліку та складання звітності.

Основні види самостійної роботи, запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведено в табл. 4.1.

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
1	2	3
Змістовий модуль 1.		
Складання звітності за міжнародними стандартами звітності		
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
<i>Тема 3.</i> Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
<i>Тема 4.</i> Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
<i>Тема 5.</i> Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
<i>Тема 6.</i> Особливості складання звіту про рух грошових коштів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль

1	2	3
<i>Тема 7.</i> Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
Змістовий модуль 2 Виправлення помилок та розкриття фінансової звітності за МСФЗ		
<i>Тема 8.</i> Формування облікової політики підприємства та виправлення помилок у фінансових звітах	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
<i>Тема 9.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль
<i>Тема 10.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль

5. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, лекції-дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, банки візуального супроводу (табл. 5.1 і 5.2).

**Розподіл форм та методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни (лекційні заняття)**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Лекція-дискусія з питань особливостей ведення обліку за національними та міжнародними стандартами; банки візуального супроводу
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Проблемна лекція з особливостей складання фінансової звітності за міжнародними стандартами; банки візуального супроводу
<i>Тема 3.</i> Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Лекція-дискусія з особливостей складання балансу (звіту про фінансовий стан); мозкові атаки щодо визначення оцінки деяких статей необоротних та оборотних активів для відображення в балансі; банки візуального супроводу
<i>Тема 4.</i> Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)	Проблемна лекція щодо складання звіту про прибутки та збитки; банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі	Лекція-дискусія; банки візуального супроводу
<i>Тема 6.</i> Особливості складання звіту про рух грошових коштів	Проблемна лекція; мозкові атаки щодо складання звіту про рух грошових коштів; банки візуального супроводу
<i>Тема 7.</i> Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Проблемна лекція; мозкові атаки щодо складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності; банки візуального супроводу
<i>Тема 8.</i> Формування облікової політики підприємства та виправлення помилок у фінансових звітах	Лекція-дискусія; мозкові атаки щодо формування облікової політики підприємства; банки візуального супроводу
<i>Тема 9.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	Міні-лекція з напрямків аналізу фінансової звітності; банки візуального супроводу
<i>Тема 10.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Проблемна лекція з питання переходу українських підприємств на міжнародні стандарти обліку та звітності; банки візуального

**Використання методик активізації процесу навчання
(практичні заняття)**

Тема	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 3.</i> Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Мозкові атаки, робота в малих групах, презентації
<i>Тема 4.</i> Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 5.</i> Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 6.</i> Особливості складання звіту про рух грошових коштів	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Мозкові атаки, робота в малих групах, презентації
<i>Тема 7.</i> Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Мозкові атаки, робота в малих групах, презентації
<i>Тема 8.</i> Формування облікової політики підприємства та виправлення помилок у фінансових звітах	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 9.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, рольова гра
<i>Тема 10.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації

6. Рекомендована література

6.1. Основна

1. Голов С. Ф. Бухгалтерский учет и финансовая отчетность по международным стандартам : практ. пособ. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – Х. : Фактор, 2013. – 1000 с.
2. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности : практикум. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко – Х. : Фактор, 2010. – 400 с.
3. Тютюнник П.С. Финансовая отчетность по национальным и международным стандартам : конспект лекций для студентов специальности 8.03050901 всех форм обучения / П. С. Тютюнник. – Х. : Изд. ХНЭУ им. С. Кузнеца, 2014. – 96 с.